

26

~~1223~~

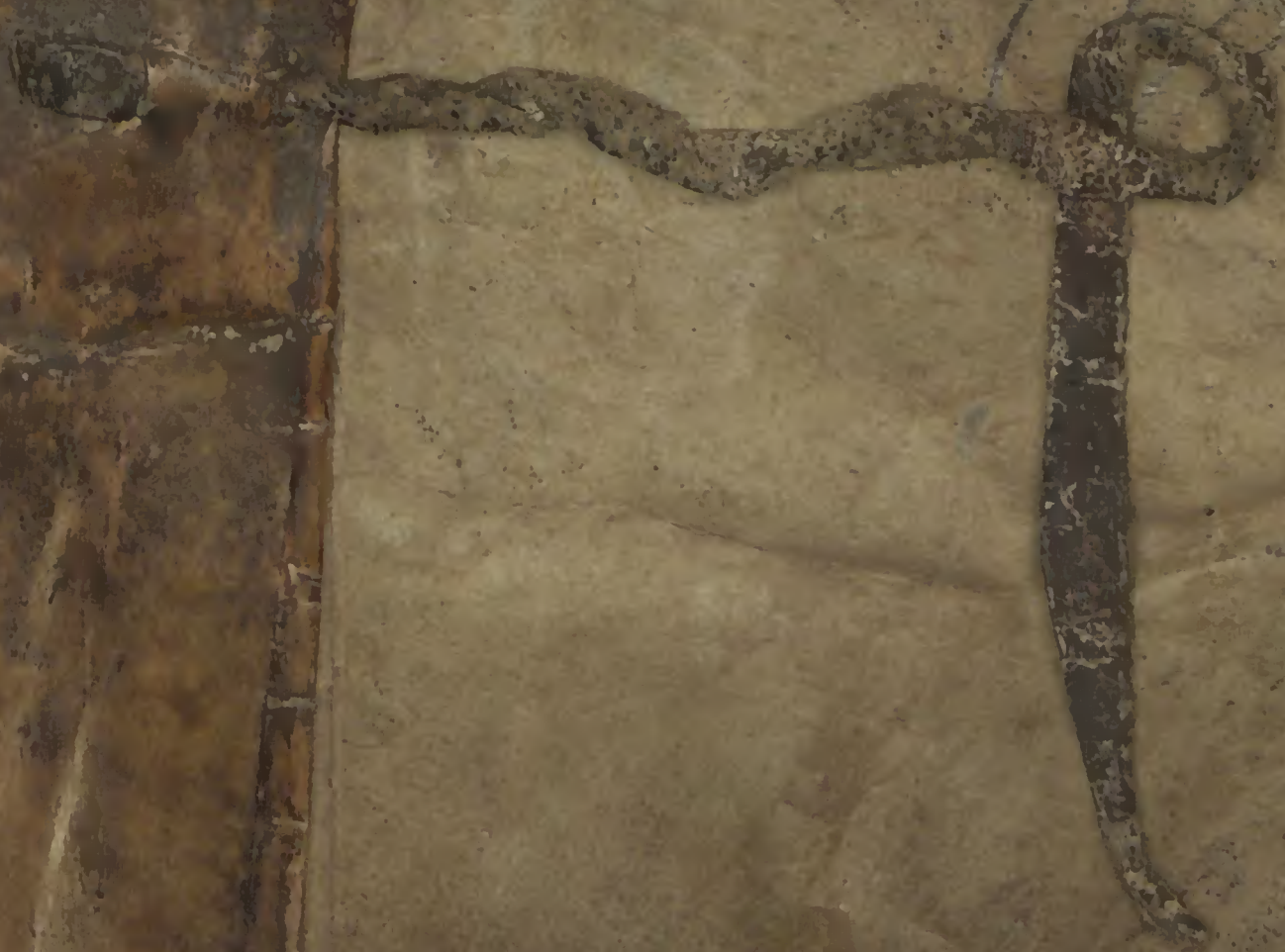
of

—

3

—

176

Excipienda tamen sunt ab hac regula de efformatione
 verborum verba sequentia, videlicet. ^{करना} Facere,
^{देना} dare, ^{लेना} accipere. ^{पाना} Manducare. ^{गआ}
^{जना} Ire ^{आवना} Venire. in quibus in perfecto sim-
 plici numeri sing. dicitur ^{कीआ} et non ^{का} feci. ^{दीआ}
 et non ^{देआ} dedi ^{लीआ} non ^{लेआ} accepi. ^{प्याआ} non
^{प्याहा} manducavi ^{गआ} non ^{जाहा} ^{आआ} non
^{आः} Veni. In plur. mutata a in e dicitur ^{कीः} fe-
^{दः} dedimus. ^{लीः} accepimus. ^{प्याः} manduca-
^{वः} vimus. ^{आः} venimus. ^{गः} ivimus.

Excipiendo est etiam Verbum ^{मरना} quod aliqua-
 do significat Verberare, et aliquando significat mo-
 ri. unde quando indicat mori, tunc in præter. per-
 fecto dicendum est ^{मुआ} et non ^{मआ} mortuus

Ad efformandum præter. conjunctivi, reijctur
 ञा infinitivi, et substituitur e longum pro tribus
 personis utriusque num., edicitur ^{वीलैः}
 Ad efformandum imperf. conjunctivi, aufertur
 et additur pro sing. ^{ताः} dicendo ^{वीलताः} et pro plur.
 ष ^{तेः} dicendo ^{वीलतेः} ad

5626

ad efformandum perfectum, et plusquam perfectum
supradicti modi, retento perfecto indicativi, additur ^{होता}

ut ^{होता} ^{होते} in tribus Personis sing. pro plur. vero di-
citur ^{होते} ^{होते}.

Ad efformandum futurum Coniunctivi, utendum est eo-
dem perfecto simplici indicativi, cui additur futurum in-

dicativi verbi ^{होना} hoc modo dicendo pro tribus perso-

nis sing. ^{होना} ^{होना} et pro tribus plur. ^{होना} ^{होना}.

De Coniugatione Verbi ^{आवना} Venire.

Ind. Praes. sing. i. Pers.

हम आवता है:

Ego venio.

2. Persona

तुम आवते हो:

Tu venis.

3. Persona

उंहे आवता है:

Ille venit.

Plur. i. Persona

हम लोग आवते है

Nos venimus.

2. Persona

तुम लोग आवते है:

Vos venitis.

3. Persona

उंह लोग आवते है:

Illi veniunt.

Præter. imperf. sing. i. Pers.

हम आवता व्या:

Ille veniebat

2. Persona

तुम आवता व्या:

Tu venibas.

3. Persona

उंहे आवता व्या:

Ille veniebat.

Plur. i. Persona

हम लोग आवते व्ये:

Nos veniebanus

2. Persona

तुम लोग आवते व्ये:

Vos veniebatis

3. Persona.	उरुलोग आरते व्ये :	Illi veniebant.
Perfect. simpl. sing. 1. Pers.	रुमने आआः	Ego veni.
2. Persona.	तुमने आआः	Tu venisti.
3. Persona.	उरुने आआः	Ille venit.
Plur. 1. Persona.	रुमलोगने आः	Nos venimus.
2. Persona.	तुमलोगने आः	Illi vos venistis
3. Persona.	उरुलोगने आः	Illi venerunt.
In perfecto Composito observetur regula Verbi वीलनाः		
Præter. plusquamperf.	रुमने आआ व्याः	Ego veneram.
2. Persona.	तुमने आआ व्याः	Tu veneras.
3. Persona.	उरुने आआ व्याः	Ille venerat.
Plur. 1. Persona.	रुमलोगने आः व्येः	Nos veneramus
2. Persona.	तुमलोगने आः व्येः	Vos veneratis.
3. Persona.	उरुलोगने आः व्येः	Illi venerant.
Futur. sing. 1. Persona.	रुमने आवोगाः ^{vel} जे	Ego veniam.
2. Persona.	तुमने आवोगेः	Tu venies.
3. Persona.	उरुने आवोगाः	Ille veniet.
Plur. 1. Persona.	रुमलोगने आवोगेः	Nos veniemus.
2. Persona.	तुमलोगने आवोगेः	Vos venietis.
3. Persona.	उरुलोगने आवोगे	Illi venient.

Imper. 2. Pers. ling.	तुम आवो:	veni tu.
3. Persona	उन्हे आवै:	Veniat ille.
Plur. 2. Persona	तुम लोग आवो:	Venite vos.
3. Persona	उन्हे लोग आवै:	Veniant illi.
Conjunctivum praesens in omnibus Personis tam singularis, quam pluralis facit		
Imperf. conj. sing. 1. P.	हम आवै:	Cum ego veniam &c.
2. Persona	हम आवता:	Cum ego venirem.
3. Persona	तुम आवता:	Cum tu venires.
	उन्हे आवता:	Cum ille veniret.
In num. plur. in totis tribus personis dicitur		
Pers. conj. sing. 1. Pers.	हमने आआ होता:	Cum ego venerim.
2. Persona	तुमने आआ होता:	Cum tu veneris.
3. Persona	उन्हेने आआ होता:	Cum ille venerit.
Plur. 1. Persona	हम लोगने आये होते:	Cum nos venerimus
2. Persona	तुम लोगने आये होते	Cum vos veneritis.
3. Persona	उन्हे लोगने आये होते:	Cum illi venerint.
Fut. conj. sing. 1. Pers.	हमने आआ होंगा:	Cum ego venero.
2. Persona	तुमने आआ होंगा:	Cum tu veneris.
3. Persona	उन्हेने आआ होंगा:	Cum venerit.
Plur. 1. Persona	हम लोगने आये होंगे:	Cum nos venerimus.

2 Persona .	तुम लोगने आये होगे	Cum vos veneritis.
3. Persona .	उन्हें लोगने आये होगे:	Cum illi venerint.
Infinitivum .	आवना:	Venire.
Gerundium in di	आवने का:	Veniendi
Gerundium in dum	आवने की:	Ad veniendum.
Gerundium in do	आवता:	Veniendo.
Participium in tum.	आया:	Ventum.
	आवने के वाशते:	Veniendi causa.

Eodem modo conjuganda sunt omnia verba, quæ ab isto ver-

bo आवना:	derivantur, vel in isto desinunt, ut	मा लावना:	conveni-
re in sensu.		वो लावना	vocare ad se.
मा Manducare.	पी लावना	पी लावना	Dare
telligi.	दा लावना:	दा लावना:	Dare bibere.
वना.	Operari.	य लावना:	fare Camminare.
demonstrare.	वत लावना:	वत लावना:	explicare.
re.	क्रमावना	Ordinare.	क्रमावना
लावना:	Insegnare.	वजावना:	sonare.
वीगातावना:	Facere errare.	धुलावना:	Oblivisci.
Cantare.	वृतावना:	वीधावना	stendere.
वना.	sacrificare.	धपावना	abscondere
		धपावना	Et tegere. &c.

De quibusdam aliis notitiis ad verba
Spectantibus

Verbum ^{करना} facere, præter propriam significationem, ali-
as, ut ita dicam, infinitas habet: quia, cum lingua indostana
plurima verba non habeat, vel si habet, isdem in commu-
ni non utatur semper; hinc supplet vices Verbum ^{करना}:
addendo substantivum illius rei, de qua sermo habetur, ut

शवोग करना: expectare. वीआग करना: amare. तलाश करना: quæ-
re.
वात करना: loqui & loco dicendi अगोतना: याहना: पीन
ना: वीलना & et hic modus utendi verbo ^{करना}: est valde
utilitatus.

Si sermo habeatur de aliqua actione mechanica, tunc uti
non debet Verbo ^{करना}: sed verbo ^{वाना वन}: ut loquendo
Cum Artifice ^{तगवाग को वाना आ है} vel ^{वाना प्रे दी आ है}:
Fecisti machæram; et non ^{की आ है}:

Hoc Verbum ^{लगना} afficere, vel adherere, magno
est in usu in hac lingua, propter multas, et diver-
sas significationes, quibus afficitur; ita ut, si voluerimus
exprimere ferè omnes animi affectus, sive passionis, qui-
bus corpus afficitur; ad hoc Verbum ^{लगना}: semper, ut

ut ita dicam, recurrendum est. Sed Persona regit no-
minativum dativum, affectio vero nominativum, et
Verbum tertiam^P presentis indicativi, vel alterius tem-
poris, ac si esset impersonale, ut ego esurio, sitio.

हमको
धुप्यः हम को पीआश लगता है: हमको गरमी लगा: Caleſco:
हमको तप लगा: febricitas उसको पाप लगा: Peccavit: उसको
घोट लगा: Fuit percussus. हरीन का गोशत हमको तरुत
अधुन लगता है: Caro Cervina mihi valde placet. मुशलमान

का दस्तु हीदु लोगोंको अधुनही लगता है: हमारी जीभ
तालुको लगा है: Lingua mea adhaesit Palato मरकी शत्रों
जनावगोंको लगा है:।

Verbum पाना: Manducare, ultra propriam significatio-
nem, multas alias nobilissimas expressiones habet, quae
inter loquendum dant sermioni venustatem magnam.

Es. g. rat. दगा पाना: esse deceptum: मर प्याआ fuit verbe-
ratus. गोशा प्याआ: Ivit in rabiem शशाति पाना: Punium
esse. शाशना पाना: Perlequatum esse. शशती पाना: effec-
tatum. शौगं पाना: G. Jurare. दद शौगं पाना: Rallu
testimonium dicere. &c.

Verbum शकना: Potse, sicut apud Latinos ferre

92.

ferè semper præcedit aliquod infinitum alterius Verbi.

sic enī apud Indos præceditur, et reinvenendo ^{ना} ab in-

finito, quod præcedit Verbum ^{शकनाः} fit veluti ex duobus

unum Verbum tantum hoc modo ^{इच्छुतांतका प्पीताव परश-}

कता है: et etiam ^{परशकैः} Ille legere potest Libros ^{हि-}

betanos. ^{हम जानशकैः} Ego ire non possum. ^{हम तोल-}

^{नशकैः} Non possum loqui. ^{परमशुग शश शकैः} Deus

omnia potest. &. Non esset tamen error, si quis inte-

grum infinitum poneret, quod Verbum præcedit dicendo:

^{परना शकता है} Potest legere. &.

Si adest particula negativa ^{inter} non, quæ præcedat

Verbum ^{शकनाः} hæc ponitur infinitum præcedens, et

Verbum ^{शकना} subsequens, ut ^{नोपनशकनाः परनशकनाः}

non posse scribere, non posse legere &.

Potest etiam poni particula negativa non in fine, sed tunc

dicendum est ^{नही:} et non ^{ना:} ut ^{परशकता है नही:}

Advertendum est tamen usum invaluisse in hoc idioma-

te tam apud Peritos, quàm apud Plebeos, dicendi ^{शकै} loco

^{शकता है: ut} Hoc facere non valeo. ^{नोपे श्रु काम करि शकै: हम श्रु करि शकै नही:}

Supplementum de verbo लगना: quod oblivionis causa de-
relictum fuerat pag. 42.

Omnia cordis desideria perbellè exprimuntur per hoc ver-
bum लगना: addendo tamen verbo nomen हील (cor); ut

हम को हील लगता है शी ग लक्ष्मी प देखने को Cupio videre
Africanam. उस आदमी को हमेश हील लगता है बुग काम
करने को: Homo ille semper cupit facere actiones inhone-

stas. कीशु को दुष्य देने को हम को हील नही लगता है Non de-
sidero facere malum alicui. ही दु लो गो को गीत गा वने को कब

हील लगता है: Indostani cantum diligunt. &c.

Denique, cum in hac lingua non innotescat proprium ver-
bum actionem incipiens, ideo, si inter loquendum neces-
sit^{lit} dicere aliquam invocatum, vel invocandam, tunc pariter

hoc verbo लगना utendum est, quod in hoc casu precedi-
t ab infinito rei inceptæ, et Persona, quæ incipit, vel inci-
pienda, res incepta regit nominativum; ut: वो मेरु

गात्रु पहिले गाली देने लगी: Illa mulier prima fuit, quæ
injurias dare cepit. हेके वगश पी छु लाने लगेगा: जैसा

इसी वगश मे पहिले लगा: Anno venturo incipiet bellum,
sicut prius incepit hoc anno. जेद

जद हसन द्वाशे नीकलाः तद यानी गीने लगाः ^{Quando}
exivi e domo, tunc incepit pluviam cadere. ^{हमागशहेव}

पाने लगाः Dominus meus incepit manducare.

Quoad verbum passivum, quod apud nos tam
frequen est, apud Indos vix invenitur; illi aliter se ex-
primunt: aliquando tamen suppleat vicem verbi passi-

vi medio verbi ^{जानाः} ire; ut ^{हमाग वाप शे गा जा की ली-}
प्या गआ है: ^{Patre meo scriptum est Regi}

De Præpositionibus. Cap. 7.

Cum aliqua in hoc Idiomate inveniantur, quæ diver-
sitate exprimentur, vel diversos casus requirunt; aliqua
ex his pro recto usu hujus linguæ explicari debent, et pri-

ma præpositio sit Cum, si hæc præpositio significet socie-
tatem, dicitur ^{शाव्यः} et postulat genitivum; ut ^{वाच}

वेहा के शाव्य गआ है: ^{हमागे शाव्य आतोः} Veni mecum.

हमने तुम लोगो के शाव्य आतोगे: ^{Ego veni vobis:}
scam. Si autem significet usum alicujus instrumen-

ti, tunc dicitur: ^{शो} vel ^{शे}; ut ^{गुना शे: और श्रुं ट शे}
गा जलोग दीवा ल वनबते है: ^{calce et lateribus}
Cementarii edificant parietes.

हयोः

हकीमी श्रीः श्री नेहा श्री लोहा ग्लोहा कमा वते हेः

Matteo, et Inude laborant Fabres Ferrarii. आगी शे

लोहा अजमाआ जाता है: Igne examinatur ferrum

श्री जेशु की शतीने शली व पर कांटा श्री मडा गआ J.C
in cruce clavis affixus fuit. &c.

Secunda præpositio est in, ut dicitur मो,
vel मे, et postponitur nomini, et intervrit pro utro-
que numero, et genere, quando per hanc signi-
ficatur Status in loco; ut धन मो रहता है: Domi est

नीमाज का की टी हमने उश को नही मी ला है: non
inveni eum in Ecclesia. श्री गी शतान मो गआ है:

ivit in Europam. श्रेश शहर मो वहत लोग वाशा का
ते है Hæc civitas valde populata est. हमाने शंभुक

मो ऐक रुपैया मांत नही है In mea Arca nec unum
quidem Argenteum invenitur, et multa alia abque nume-
ro, quæ brevitatis gratiâ omittuntur.

Si verò significet motum ad aliquam actionem, tunc
rejecta particula ino utendum est articulo को, ut श्री प्या

काने को गआ: ivit ad venationem. काम काने को गआ:

ivit ad opus: लाने को गआ है: ivit ad bellum

द्वय वानावनेको गआ है ^{ivit ad construendam domum}
 पाद्री लोग इहा ओग काम के वाशते नही आवते है श्री वाश
 कीशी आन का इमान शीष्य लावने को: ^{Patres huc veni-}
^{unt tantum ad Christianam Religionem edocendam,}
^{vel, ut doceant.}

Tertia praepositio sit Propter, et dicitur
 वाशते: vel प्यातीग: ^{et postulat genitivum cum articulo}
 के: ^{Ex. gr.} पाद्री लोग दावा इ वानावते इहा मुलुक मा
 गरीबी के वाशते: ^{vel के प्यातीग: Patres conficiunt medici-}
^{nas in hac Regione propter Pauperes.} परमेश्वर का
 वेरा जन्म लीआ है शंशागको नीश्राग करने के वाशते: ^{Dei}
^{Filius incarnatus est, ut saluum faceret Genus humanum.}

हमने सब जातिका दुष्य दीलवागी ओ पावेगें तुहागे पांआग
 के प्यातीग: ^{Ergo omnes pænas libenter recipiam ob amorem}
^{tui.} परमेश्वर के प्यातीग श्री दया देना याही से: ^{Danda est Ele-}
^{mosylina propter amorem Dei &c.}

Quarta praepositio sit Apud, et dicitur ^{वाशते:}
^{vel नजीक:} Quando haec praepositio habet sensum sicut
^{apud Latinos; in hac lingua dicitur} ^{वाशते:} siverò signifi-
^{cet aliquam propinquitatem loci; tunc dicitur} ^{नजीक:}

et utroque modo postulat genitivum cum suo articulo के.

हमारे पास आओ: *Veni apud me.* हमने अजी की आ है
नवाव के पास: *अजी की लगे के पास कुछ नीशता कवही नही*
है: *apud Inferos nulla est redemptio* परमेश्वर के पास

जीव का श्रोत है: *Apud Deum est Fons vitae.* हमारे के न-
जीक वैठी: *sede prope me.* हमारा प्येत, पेत्रो का क

प्येत के नजीक है: *Posseio mea proxima est Possessioni*
Petri. शहर के नजीक नदी चलता है: *Flumen transit*

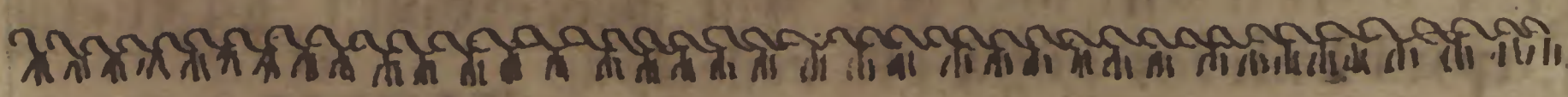
prope civitatem हमारी घर राजा का हवीली के नजी-
क है: *Allata exempla sufficienter demonstrant quando*
utraque praepositione utendum sit.

Quinta praepositio sit sine quae tribus modis
exprimi potest, scilicet *वेगैर: वीना; et वीनु;* Hac ultimà com-
munitè utuntur Plebæi. Hæ Praepositiones praepoluntur
Cibus et etiam infinitivis substantivis; ut *वेश्मान*

absque Religione. वीना प्याना: वीना पीअना: वीना
श्रीअमा जीवनशके *sine cibo, sine potu, sine somno vi-*
vi non potest. श्री जेशु की शरी वोलता है: हमारा वीनु

कुछ नही *सकते है: J.C. ait: sine me nihil poteris facere*
नुन वीना शम कीका है: *sine sale satum est insipidum*

insipidum. जो बीना क्रीपा है सो क्रीपा नहीं पातगां
qui non habet misericordiam, neque misericordiam
consequetur. &c.

De Adverbis. Cap. 8.

Pauca dicam de Adverbis propter deficientiam noti-
tiae eorumdem. Communiter, omnia adverbia
qualitativa, et ab Adjectivis derivantur, ut inju-
ste, a justus, dicitur शो: et postponitur suo adjectivo,

ut गनीती शो: humiliter. मगंती शो: superbe.
जवदशती शो: injuste. क्रीपा शो: Benigne प्रव
शो: Opime. दगवाजी शो: Fraudulent. वेवजन शो
inconsiderate. अधीतरु शो: Perfecte शीतरु शो
diversimode, aliter. शोशान शो: Facilitate. मोशकील शो
अजेव शो: inelabiliter. अजीत शो: invicibiliter.
अंगेजी शो: Patienter. अशुभ शो: imperfecte वदभागी
शो: infeliciter. भागी शो: Feliciter. वकता शो: Eloquent-
ter. अआनक शो: horrendè. वेपवती शो: impre-
catorie. वेतीवारु शो: impunitè. वेतमा शो: implacabi-
liter. वीद्यावत शो: sapienter. ययल शो: mutabiliter.
युपयाप शो: secreta, furtive, et alia innumeris.

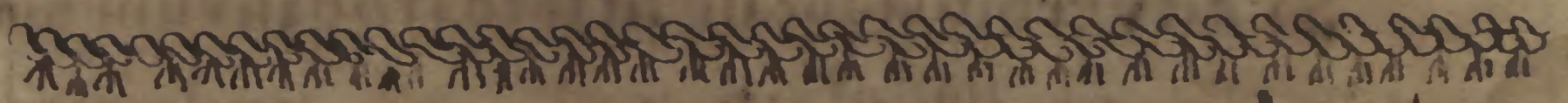
difficilime

Ad=

in nocte. दीपात् Meridie: पलशो: altera die. नो. जगत्
de die in diem. शाश्वत शाश्वत momentim वगश वगश: ८
tannis धनी धनी. de hora, in horam

Adverbia affirmativa.

Adverbia affirmativa sunt ही क Certè प्वाहमो प्वाह
indubitanter; अतवता: Equidem.

De nomine Comparativo, et superlativo

Quamvis in hac hindostana Lingua, strictè loquendo,
proprium comparativum, et superlativum non habeatur
attamen aliquo modo sic efformatur, et suppletur; additur
rei comparatae particula शो, et posponitur nomini com-
parato; ut पेट्रो क्रांयीशको शो उयं। हे Petrus est magis
altus Francisco. हम तुम शो वुढा हे मुशलमानलोग
हीद लो शो मगगुग हे. Mauretani magis superbi-
sum Gentilibus. पेट्रो क्रांयीशको शो वप्पतवग हे. Petrus
est opulentior Francisco. हमारी छोकरी तुम्हारी
छोकरी शो शं दग हे Filia mea pulchrior est
tua, vel quam tua. हमारा वेदा तुम्हारा वेदा शो द्वा
ग हे. Filius meus est magis parvus tuo

Superlativum efformatur addendo nomini
adjectivo वहुत: Multum. Ex. gr. तोड़े आदमी वहुत मो-

टा हे. Ille homo est corpulentissimus, five valde corpulentus
तोड़े

वैश्वदेवः श्री वरुत कर्णवडा आदमी है: Ille Perlianus est no-
bilissimus vir. श्रीरजोग वरुत कठीन दुष्य पाशा है: Sancti
crudelissimas pœnas sustulerunt, live passi sunt &c.

Si loquendum sit de aliqua Persona in oratu
heroico, vel eminenter, tunc dicitur शशशे; पर्यीयेतो=

ने शशशे वकता व्या: Cicero erat eloquentissimus virorū:

वडावाग लोग शशशे जवुन आदमी है: Publici latrones iniquis-
simi hominum sunt. शशो क गुनोके वीय मो परमेश्वर का

पीआर शशशे अघा: की वेश है: Virtutum omnium Amor
ergo Deum est optima virtus. श्रीरंगी मरीआ शशो कु-

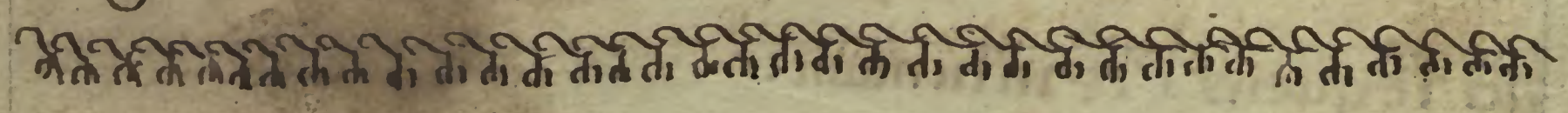
अरीवों के वीय मो शशशे पाक हुआ है: Maria purissima
Virginum omnium fuit डीपीओ का परवत शशशे

डिया है: Olympius est altissimus montium. आदमी वों के
वीय मो वडा गुनु शशशे आदर के लापेक है: Summus

Pontifex est dignissimus Hominum. परतशाह ने गुन शशशे
कठीर आदमी व्या Nero Imperator fuit crudelissimus

hominum. अशमीशों के वीय मो जूदा शशशे वडा
अगाम जादा हुआ है: Juda fuit omnium impiorum

maximus. Estia suffire possunt pro Tironibus hanc
linguam addiscentibus.

Tabula lunationum juxta
 sistema Indorum, in qua dignosci-
 tur quo modo menses lunares correspondeant men-
 sibus nostris per computationem Lunarum.

Primus Mensis Lunæ dicitur	यशतः
Secundus Mensis Lunæ dicitur	वृश्शाप्यः
Tertius Mensis Lunæ dicitur	जेठः
Quartus Mensis Lunæ dicitur	अशातः
Quintus Mensis Lunæ dicitur	शवनः
Sextus Mensis Lunæ dicitur	पौषः
Septimus Mensis Lunæ dicitur	अशीनः
Octavus Mensis Lunæ dicitur	फातीकः
Nonus Mensis Lunæ dicitur	अग्रहनः
Decimus Mensis Lunæ dicitur	पुशः
Undecimus Mensis Lunæ dicitur	माघः
Duodecimus Mensis Lunæ dicitur	फाल्गुनः

Advertendum tamen est, Indos incipere numera-
 tionem dierum a Plenilunio, et ita prosegui usq;
 ad sequens Plenilunium.

Insuper, in hac lingua in Epistolis scribendis, præ-

prae. diem mensis, et annum, etiam abdmadae scribe
ictolent.

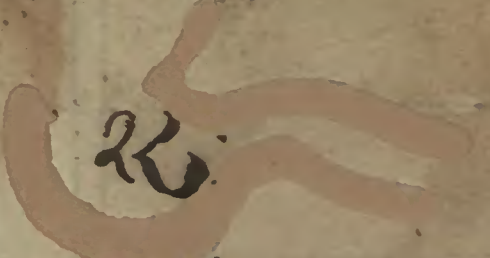
Dies apud Inquatuor partes, similiter et nox. ^{videtur} Prima pars
vocatur ^{हेकपः} sekunda vocatur ^{दोपः} Tertia vocatur
तीनपः ^{यागपः} Quarta vocatur ^{यागपः} Si est dies, additur
पयदीनः ^{si nox}, पयगतः ^{दोपयदीनः} Meridie. ^{दोपयगतः}
media nox. तीनपयदीनः ^{quatuor} horas post meri-
diem. ^{यागपयदीनः} Ad solis occasum. Ita intelligen-
dum est de nocte.

Integer dies, qui apud nos constat vigintiquatu-
or horis; apud Indos dividitur in horas sexaginta
ta. unaqueque hora vocatur ^{घण्टी} et sic dicitur ^{घण्टी}:
तीनघण्टी: ^{यागघण्टी} &c. una hora ergo Europiana
constat duabus horis, cum dimidia Indorum.

Tabula Numerorum.

१:	एकः	1.
२:	दोहः	2.
३:	तीनः	3.
४:	यागः	4.
५:	पांयः	5.

६:	द्वेष्टः	७.
७:	शाठः	८.
८:	आठः	९.
९:	नवः	१०.
१०:	दशः	११.
११:	त्रिंशत्तरुः	१२.
१२:	वातरुः	१३.
१३:	तेतरुः	१४.
१४:	यउदरुः	१५.
१५:	पंदरुः	१६.
१६:	शौलरुः	१७.
१७:	शतरुः	१८.
१८:	अतरुः	१९.
१९:	उनत्रिंशः	२०.
२०:	वीशः	२१.
२१:	प्रेकत्रिंशः	२२.
२२:	वात्रिंशः	२३.
२३:	तेत्रिंशः	२४.
२४:	यउवीशः	२५.
२५:	पायीशः	२६.
२६:	द्वेष्टवीशः	२७.
२७:	शातात्रिंशः	

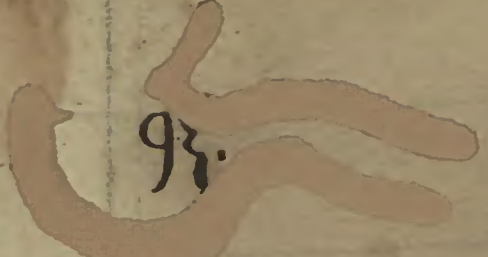
२०:	आठाशः	२९
२६:	हुंतीशः	२९.
३:	तीशः	३०.
३६:	प्रेकतीशः	३१.
३१:	वातीशः	३२.
३३:	तैंतीशः	३३.
३४:	ग्रउतीशः	३४.
३५:	पैहंतीशः	३५.
३६:	द्वैहंतीशः	३६.
३७:	शहंतीशः	३७.
३८:	अहतीशः	३८.
३९:	हुंतालीशः	३९.
४०:	यालीशः	४०.
४१:	प्रेकअलीशः	४१.
४२:	प्रेअलीशः	४२.
४३:	तेतालीशः	४३.
४४:	योतालीशः	४४.
४५:	घेतालीशः	४५.
४६:	द्वैरुअलीशः	४६.
४७:	शतालीशः	४७.
४८:	अठलीशः	४८.
४९:	हुंयीअशः	४९.

५०:	प्रयञ्जः	50.
५१:	प्रेकवानः	51.
५२:	वावनः	52.
५३:	तेपानः	53.
५४:	याठिपानः	54.
५५:	पंयपानः	55.
५६:	देपानः	56.
५७:	शाठपानः	57.
५८:	अठिपानः	58.
५९:	हुंशातः	59.
६०:	शाठः	60.
६१:	प्रेकशाठः	61.
६२:	वावाशाठः	62.
६३:	तीनशाठः	63.
६४:	याशाठः	64.
६५:	पांयशाठः	65.
६६:	धेरुशाठः	66.
६७:	शाठशातः	67.
६८:	अतशाठः	68.
६९:	हुंअशीः	69.
७०:	अशीः	70.

७० ५०

हुंअशीः हुंशाताग
अशीः शाताग

१३:	एक अतागः	७२.
१४:	द्वय अतागः	७२.
१५:	तीन अतागः	७३.
१६:	चार अतागः	७४.
१७:	पांच अतागः	७५.
१८:	षष्ठ अतागः	७६.
१९:	सात अतागः	७७.
२०:	अठ अतागः	७८.
२१:	हं अशीः	७९.
२२:	अशीः	८०.
२३:	एक अशीः	८१.
२४:	दो अशीः	८२.
२५:	तीन अशीः	८३.
२६:	चरु अशीः	८४.
२७:	पांच अशीः	८५.
२८:	षष्ठ अशीः	८६.
२९:	सात अशीः	८७.
३०:	अठ अशीः	८८.
३१:	नीनानावेः	८९.
३२:	नावेः	९०.
३३:	एक नावेः	९१.

६३:	द्वितीयावे	92.
६३:	तीननावे:	93.
६४:	चारनावे:	94.
६५:	पांचनावे	95.
६६:	छहनावे:	96.
६७:	सातनावे:	97.
६८:	अठनावे:	98.
६९:	नौनावे:	99.
७०:	श्री:	100.
७०१:	श्री एक: &c.	101.
७०००:	हजार:	1000.
७००००:	दशहजार:	10000.
७०००००:	लाख:	100000.
७००००००:	पचास:	1000000.
७०००००००:	कोटी:	10000000.

Numeri ordinalē adiectivi.

१:	पहिले	Primus.
२:	दुसरा:	Secundus.
३:	तीसरा:	Tertius.
४:	चौथा:	Quartus.

५.
६.
७.
८.
९.
१०.
११.
१२.
१३.
१४.
१५.
१६.
१७.
१८.
१९.
२०.
२१.
२२.
२३.
२४.
२५.

पांचावाः
छठवाः
सतवाः
आठवाः
नवाः
दशवाः
गुणाववाः
बहुरवाः
तीगो दश मो
चतुदश मो
पंद्रहवाः
शोलहीआः
सत्रहवाः
अठअत्रहवाः
बोनश्रुशवाः
वीशवाः
एकश्रुशवाः
वाश्रुशवाः
तेश्रुशवाः
ओवीशवाः
पंयीशवाः

Quintus.
Sextus.
Septimus
Octavus.
Nonus.
Decimus.
Undecimus.
Duodecimus.
Tertiusdecimus.
Quartusdecimus.
Quintusdecimus.
Sextusdecimus.
Decimusseptimus
Decimusoctavus.
Decimus nonus.
Vigesimalus.
Vigesimalusprimus
Vigesimalussecaund:
Vigesimalustertius
Vigesimalusquartus.
Vigesimalusquintus

१६:	षड्विंशत्	Vigelinus sexagesimus.
१७:	सप्तविंशत्	Vigelinus septimus.
१८:	अष्टविंशत्	Vigelinus octavus.
१९:	नवविंशत्	Vigelinus nonus.
२०:	तीशतीशत्	Trigelinus.
२१:	प्रथमतीशत्	Trigelinus primus.
२२:	द्वितीशत्	Trigelinus secundus.
२३:	तृतीशत्	Trigelinus tertius.
२४:	चौतीशत्	Trigelinus quartus.
२५:	पञ्चमतीशत्	Trigelinus quintus.
२६:	षष्ठतीशत्	Trigelinus sextus.
२७:	साप्तमीशत्	Trigelinus septimus.
२८:	आश्रमतीशत्	Trigelinus octavus.
२९:	नवतलीशत्	Trigelinus nonus.
३०:	यालीशत्	Quadragesimus.

Nunc tamen est advertere,

quomodo numeri incompleti, five fracti pronunciantur; quia hoc ferè quotidie in usum est in hac lingua. Sit igitur. एक *unum*, Si post unum illius, de qua est ser-

Terminus nclom sit quadrans, sive quarta pars, dicitur

शैवाः et anteponitur numero completo; सवाष्टकः शवाष्टोः
शवातीन &c. Medietas simpliciter dicitur अत्राः sed in nume-
ris computandis, si post unum addenda sit medietas, dicitur

देतः ^{उत्} देत तु पैआः idest unum Rupicum dimidio. Si
post duo addenda sit medietas, dicitur ^{हात्तुः} ^{उत्} हात्तुः

तु पैआः idest dicere: duo Rupicum dimidio. Si post
tria addenda sit medietas, dicitur ^{शतेः} ^{उत्} शतेतीनः
idest tria cum dimidio, et ita ^{शते} यागः ^{शते} पंचः

^{शते} द्वादशः ^{शते} साठः ^{शते} आठः ^{शते} नवः ^{शते} दशः &c.
Si post unum adsint tres quadrantes, tunc in compu-

tationibus faciendis dicitur ^{पोने} दोहः idest duo quadrante

tes minus: et sic dicitur: ^{पोने} तीनः ^{पोने} यागः ^{पोने}

^{पां} यः ^{पोने} द्वादशः ^{पोने} साठः ^{पोने} ^{&c.} anteponitur nume-
ro inteponitur integro, quando ad illum numerum
unum quadrans difficit.

Tandem advertendum est, etiam usum adesse in hac
lingua in Communibus Computationibus nomi-
nandi numerum २० कोडीः ideoque dicunt ^{एक} कोडीः
दोह कोडीः याग कोडी ४० &c.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines across the page.

1503

Lettera scritta dalli nostri Cristiani della città di Betiaden:
Imperio del gran Mogol, al R. P. Michelangelo da Tabi-
aco della Provincia di Milano degnissimo Mil. Apost. nel
soprad. Imperio, nel tempo, che trattenevasi in Chanderna,
gor attendendo l'Imbarco per ritornare in Europa, do-
pò ventiquattr'anni de' gloriosi stenti, travagli, ed anche
reiterati evidenti pericoli di morte sofferti per dilatare il
Regno di Gesù Cristo, e propagare la nostra santa, e
Cattolica Fede trà que' Popoli sepolti sotto le densissime
tenebre della Idolatria. In detta Lettera dunque si leg-
gono, e patentemente si vedeno le dimostranze di tenerimo
amor di gratitudine, ed insieme di sensibilissimo dispiacimen-
to non solo di cinquecento, e più Cristiani quasi tutti da es-
so Padre rigenerati alla grazia in virtù del Santo Bat-
tesimo; ma de' gli stessi Catecumeni, per la inaspetta-
ta da essi partenza di tanto Padre, il quale per il
corso di più, e più ^{un} ^{anni} insegnò col suo inestacabile zelo
verbo, et exemplo, e ardentissima carità ai medemi
il vero, e sicuro Cammino dell'eterna Salute.
Questa Lettera è tradotta dal suo naturale Idioma nel-
nella lingua Italiana in due differenti Stadi, per da

64. dare a vedere ai Delettanti di d.^o Lingua. ^{la} diff. ^{na} na
 costruzione, que passa trà la loro, e La nostra, o pu
 per fare conofcere il loro ~~no~~ differente modo di es-
 primerfi dal nostro.

Costruzione
 Indostano
 Cost. Italiana

श्री पांय परमेश्वर जी कानामपुः
 Altissimo cinq. volte Dio Sig: del nome sopra

Nel nome dell' Altissimo Dio Signore cinque volte

शुभोक्ती श्री श्रवोपमा जोपुः श्रुत्यादीः श्री श्री पादी
 Cost. Ind. Gentilissimo Sig tutti di Consigli Datore &c. Altissimo Altissimo Padre
 Cost. It. Gentilissimo, Altissimo Datore di tutti i Consigli &c. Alt. Alt. P.

मीके लो जे लो शारेव जीः।

Cost. Ind. Michel-angelo Signore Signore.

Cost. It. Michel-angelo Signore Signore.

लीप्यः श्रीश्रीशानः अत्र श्रीप्य वेतीआ का वरुत वरुत

Cost. Ind. Scritto: Cristiani, e Catecumeni Betia di molti molti

Cost. It. Scritto: Molti molti saluti dei Cristiani, e Catecumeni ^{e rivereri}

सलामः अत्र वंदगीः अणं हमलोग कवही नही श्रुनाः

Cost. Ind. Saluti, e ^{vivenza} Prima noi altri mai non udiamo

Cost. It. di Betia. Nel tempo passato noi non abbiamo

जो वाप अपना वेटा वेदी सो दगा कीआ हो प्रेगाः सो शारे

Cost. Ind. che il Padre propri Figli Figlie colli inganno tutto abbia; qsto il

Cost. It. mai udito, che il Padre abbia ingannato i suoi propri Figlie,
 Figlie: ora tanto

~~हम लोग नही जानते थे~~ आःः हम लोग नही जानते थे: जो शाहूवने औसा
 c. ind. to ha: noi altri non sapevamo, che il Sig. così
 c. it. ha fatto il Signore. Noi altri non sapevamo, che il Signore avreb-

कयोगे: शाहूवने हम लोगो शो बरुत वेतिकाग की आ व्या:
 c. ind. farebbe: il Sig. noi altri con molte volte promessa fatta aveva;
 c. it. be ^{fatta} così; il Signore molte volte ci aveva promesso: io restero

जो हम तुम लोगो के साथ वेती आ का कबुत मो रहेंगे:
 c. ind. che io voi altri di insieme Betia di sepulcro nel restero.
 c. it. insieme con voi altri nel Sepolcro di Betia .

शो ऐही बात शाहूव को भुलाये गआः: अबतो हम लोगो
 c. ind. ma questa stessa promessa Sig. al dimenticata andò: ora per tanto noi altri
 c. it. ma questa stessa promessa si è dimentica al Sig: Ora per tanto

के दिल मो वडा तीग का घाव हुआ: शो ऐही घाव कव यंगा
 c. ind. di cuore nel gran freccia di ferita fu: ma la stessa ferita qudo curata
 c. it. nel cuore di noi altri e stata una ferita di gran Freccia: ma quella stessa

होयेगा। शो नही जानते है: अब हम लोग जानते है: जो
 c. ind. farà, questo non sapiamo. Ora noi sapiamo, o conosciamo, che
 c. it. ferita noi is sapiamo qudo sanerà. Ora noi conosciamo, che la

हम लोगो का महतारी: जो हम लोगो को दुध पीलावता
 c. ind. noi altri di Madre, la que noi altri a il Latte a bere
 c. it. nostra Madre, la quale ci allattava, allimentava, aveva cu-

पीलावता था: पोशता था: ताकीत करता था: ...

Cost. ind. a bere dava; allimentava, noi di cura faceva, questa m...

Cost. it. cura di noi, questa per noi altri è come se fosse già mor-

गआ:: जी साहेब को बेलाष्टत मो जाने को दील था:

Cost. ind. andata è: Se Signore al Europa in andare a cuore era:

Cost. it. ta. Se il Signore desiderava di andare in Euro-

तो एक बेर छोडा गोज के वाशत: बेतीआ मो दुशग।

Cost. ind. certam: una volta pochi giorni per, Betia a altro

Cost. it. pa, certam. era conveniente venire a Betia una

पाडी के साथ आवने मो नाशीव था: दुशग पाडी

Cost. ind. Padre di insieme venire conveniente era, Altro P

Cost. it. volta per pochi giorni insieme di altro Padre,

को हम गोगो को देप्याः सुनाः शोपी जाना: लाः एक

Cost. ind. a noi altri. Vedē fare, udire fare raccomandand...

Cost. it. Era cosa degna di farci vedere, udire l'altro Prē, e quelli

था: साहेबने लीप्या: जो अपना अजी हुठ नही

Cost. ind. era. Il Signore scrisse che la sua supplica bugiarda n

Cost. it. raccomandava. Il Sig. scrisse, che per non far costare la sua

हुठी आवने के वाशत हम बेलाष्टत मो जाता है: शो सहन

Cost. ind. costare fare per: io Europa in vado, questo facile

Cost. it. supplica bugiarda: io vado in Europa, li remediava

श्री हरे वाः शारे वने वीलतेः जी हम वेलापंत जा
 e rimedio era, il Signore Parli: che io Europa in an-
 facilmente; se il sig. avesse parlato: che io sono pronto per

ने को तैआग हैः लेकी न हमाग कीश्रीआन लोग हम की
 Prontofono: ma i miei Cristiani me a
 andar in Europa; ma i miei Cristiani non mi la-

नही छोड़ता हैः तदी शारे व का श्री जी की की
 allora Signore del supplica alla nell'uno
 italiano; allora la supplica del signore

दृठ नही मानता वाः श्री कलीकता श्री कीने की
 giarda non credeva. Ora Calcutta da tornare a
 nessuno la credeva falsa. Ora al Signore non e co-

शारे व की की दु मोशकील नही हैः शारे वने वडा
 Signore al Costa difficile non e, Signore gran
 difficile tornare da Calcutta, potete parlare

कीश्री ल मो वीलना सकते हवः जी हम वेलापंत मो
 Consiglio nel parlare potete, che io Europa in
 nel gran consiglio, che io scritto avevo

जाने की श्री लीप्या वाः श्री हमाग कीश्रीआन हम
 andar per supplica scritto avevo, ma i miei Cristiani
 supplica per andar in Europa, ma i miei Cris

Cont. ind. हम को नहीं छोड़ने को चाहता है: अब ⁱⁿ me a non lasciano a vogliono, e ^{quanto}

Cont. it. Cristiani non mi vogliono lasciare andare, e eglino piango-

Cont. ind. बहुत रोअता है: तही साहेब का बात शाय होये जा =
Cont. it. molto piangono; allora sig. del le parole vere ancla-
Cont. it. no molto: allora le parole del Signore fareb-

Cont. ind. रेगा: अब कीना प्री सकते हव: हम अज्ञोके
Cont. it. te farebbero. e tornare ancora potete: noialtri tutti di
Cont. it. bero siate vere, e ancora potete e tornare: abbiate pie-

Cont. ind. उपर दया कीया करीको: सब कीशती आन अब
Cont. it. sopra pietà, misericordia facendo: tutti i cristiani, e
Cont. it. tà de misericordia di noi tutti e chistiani e Catecumeni, e

Cont. ind. शीष्य: अब ही दुलोग बहुत रोअते रहते है: प्रे ही
Cont. it. Catecumeni e Gentili molto piangendo restano: quelle
Cont. it. e Gentili: tutti e cristiani, e Catecumeni, e Gentili restano

Cont. ind. आंप्पी के का आंशु कव शुष्केगा: सो हम लोगो
Cont. it. occhj di lagrime quando si asciutte^{vano}; questo noialtri
Cont. it. piangendo granden^e; e non sapiamo qucto quste stesse la-

Cont. ind. नहीं जानते है: साहेब को मुकुती का गज वकशना को
Cont. it. non sappiamo.

Cont. it. grime si alciutteranno. Sig. al Paradiso del Regno conce
Cont. it. Preghiamo l'Altimo cinque volte Sig. Dio Sig. di dare

ने श्री हमलोगों का तकशीर माफ़ करन।
 parim: noi altri di i falli perdonofare

al Sig. il Reg. de' Cieli: il Sig. ancora è necessario ^{che ci} di perdonar-

या ही प्रे: श्रवण हमलोगों का जीवका प्रलाशं के वाशते
 bisogno, e ^{noi di} nostra della anima della salute per
 et i nostri falli, e restare pregando dall' Altimo cinq. volte Di-

श्री पांय परमेश्वर जी शो मीनती करते रहना हम
 Altimo cinque volte Dio Sig. col preghiera facendo restare: noi:
 Signore per la salute della di noi anima: col vostro cuore

लोगों के उपर अपना हील छोड़वो मत: हमेश दशा
 altri di sopra, il vostro cuore fare lasciate non: sempre
 non ci vogliate abbandonare. fiate sempre pietoso, miseric-

की पा दशा करते रहना: हमलोग जानेंहगे: जो हम=
 misericordia, pietà facendo restare: noi conosceremo; che noi:
 cordioso. Noi altri conosceremo, noi che il di noi Padre

लोगों का वाप परदेश गआ है: केर आवेगा: आगे
 altri di Padre forestiero andato e: tornera: avanti
 è andato forestiero, tornera, prima noi abbiamo udito,

हमलोग सुना है: जो श्री श्री पा दी मागकी शहिब वेती=
 altri udito avemo che Altissimo Altimo P. Marco Signore
 che l' Altimo Altissimo Pad. Marco Sig.:

वेतीआ मी नही आवने की वाहता है: ~~...~~

Cont. ind. Betia in non venire a Vuole, ma sen

Cont. it. non vuole ~~...~~ venire a Betia, ma senza il Padre

पुराना याही शो: हमलोगों का ताकीत कवन कुरेगा:

Cont. ind. antico Padre col noi altri di cura chi farà?

Cont. it. antico, chi avrà cura di noi altri?

श्री, श्री याही जंगुप्रे लवेरती साहेब जी हमलोगों

Cont. ind. Altimo Altimo Padre Giangualberto Signore Sig. noi altri

Cont. it. L'Altimo Altimo Sig. Padre Giangualber^{to}; claquello, che na

की वृद्धने शो: यहडी मी वैठगे: शो साहेबने वृष्टी-

Cont. ind. di Capire dal Cihuri in riefiedeva: pertanto Sig. a tutto

Cont. it. abbiamo Capito, riefiedeva in Cihuri; per tanto, o Sig. a tut-

शक याही माफकी साहेब जी की साहजाराह देना

Cont. ind. potere, Padre Marco Signore Sig. a consiglio dare

Cont. it. to potere e necessario, che esortiate a venire il Padre

याहीप्रे वेतीआ मी आवने की: तही हमलोगों का जीप

Cont. ind. bisogna Betia in Venire a: allora noi altri di Anima

Cont. it. Marco, e allora nostra anima farà alquanto alquanto con-

छोडा छोडा संन तश्ट होये गा: नीआदा अज: त: १० नववः

Cont. ind. alquanto alquanto consolata andera: pui supplic. & 20 gbre

Cont. it. consolata

Più sup. & Adì 20 Noubre

श्री श्री जं ग्गलवीगतो साहेव जीको शलामः आगे
i. Almo Padre Giugualberto Signore sig. a saluti: avanti

ii. Saluti all'Almo Almo Padre Giugualberto: già avevamo

हम लोग साहेव को यी ही लीपा या: तीशका जवाब हम-
iii. noialtri signore al lettera avevamo quale della risposta

iv. el scritta lettera al signore, della quale a noi non e venuta

योगों को नही आया: श्री पाद्री पीत्रो साहेव जीको
v. noialtri a non venne: Almo Padre Petro Sig. Sig. a

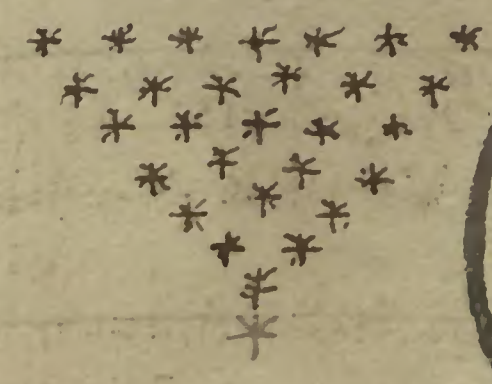
vi. risposta. Saluti all'Almo Padre Pietro.

शलामः श्री श्री पाद्री गास्तानो साहेव जीको शलामः
vii. salute: Almo Almo P. Gaetano Sig. Sig. al saluti

viii. Molti saluti all'Almo Almo Padre sig. sig. P. Gaetano

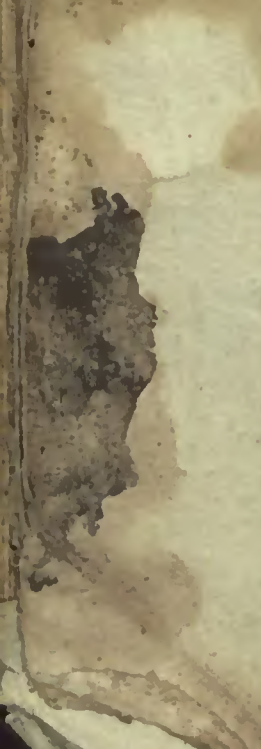
वहतः श्री श्री पाद्री कृतनातो साहेव जीको शलाम वरुतः ॥
ix. molti: Almo Almo P. Fortunato Sig. Sig. al saluti molti

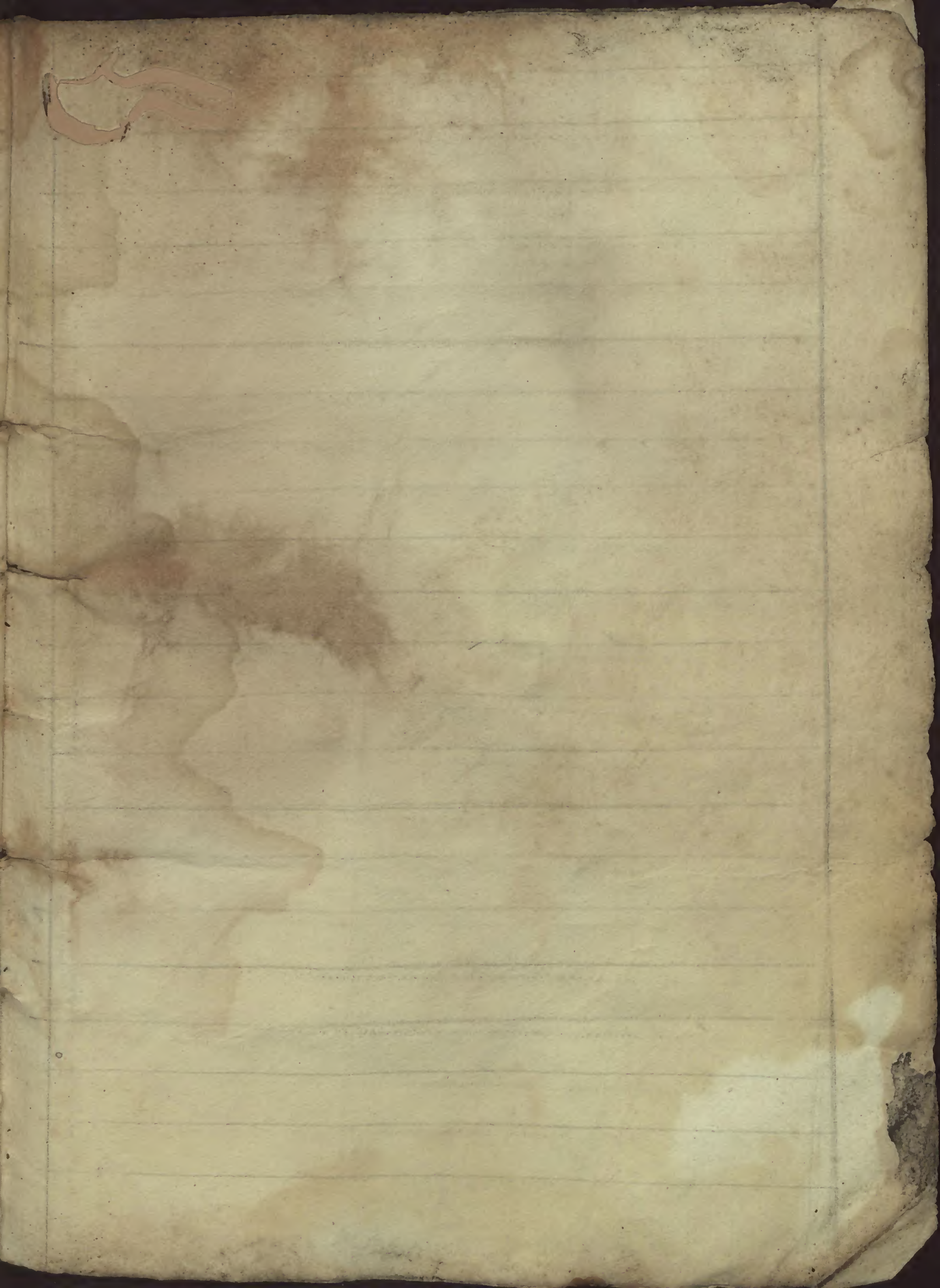
x. Molti saluti all'Almo Almo Sig. Sig. Padre Fortunato.

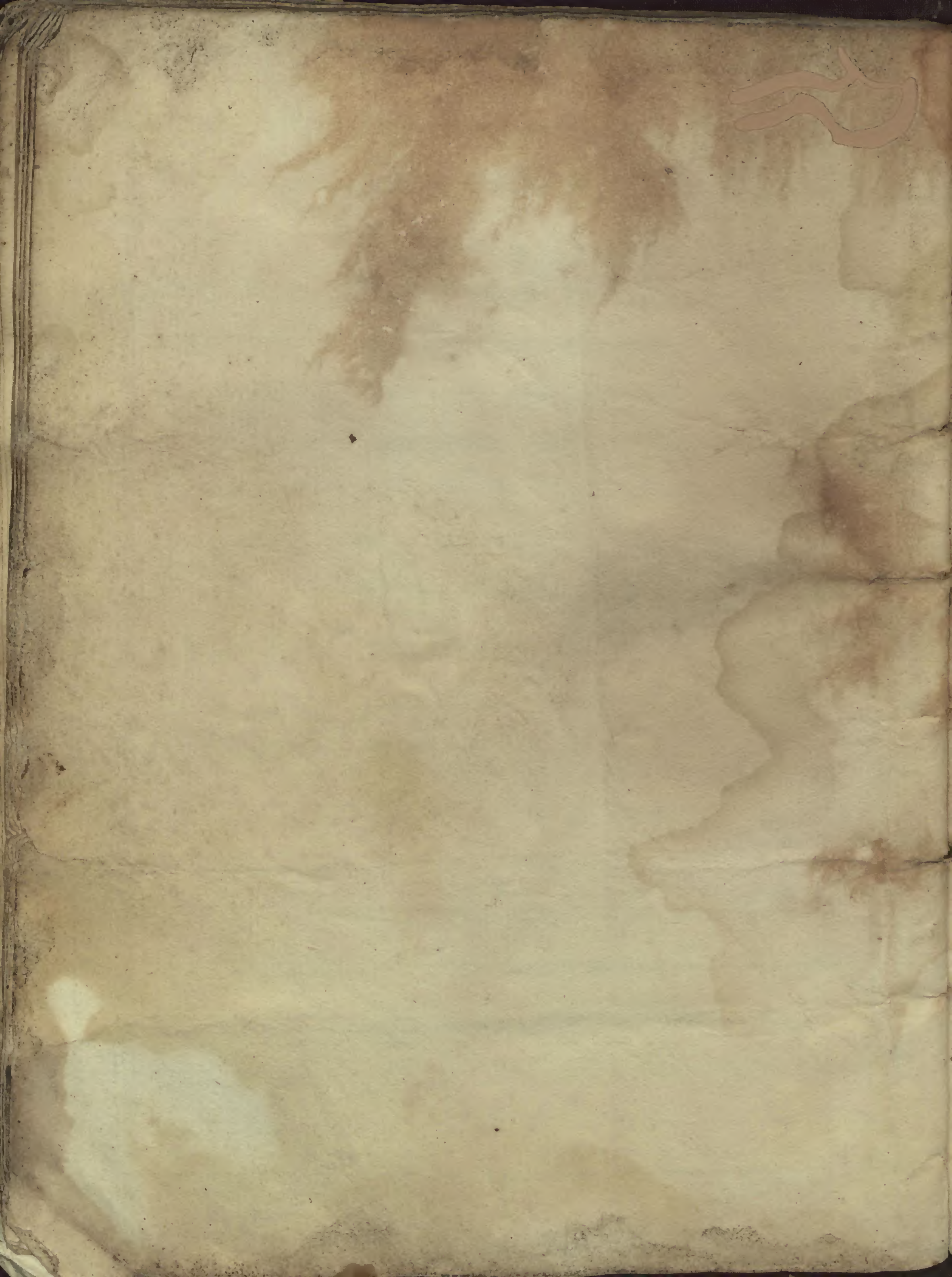

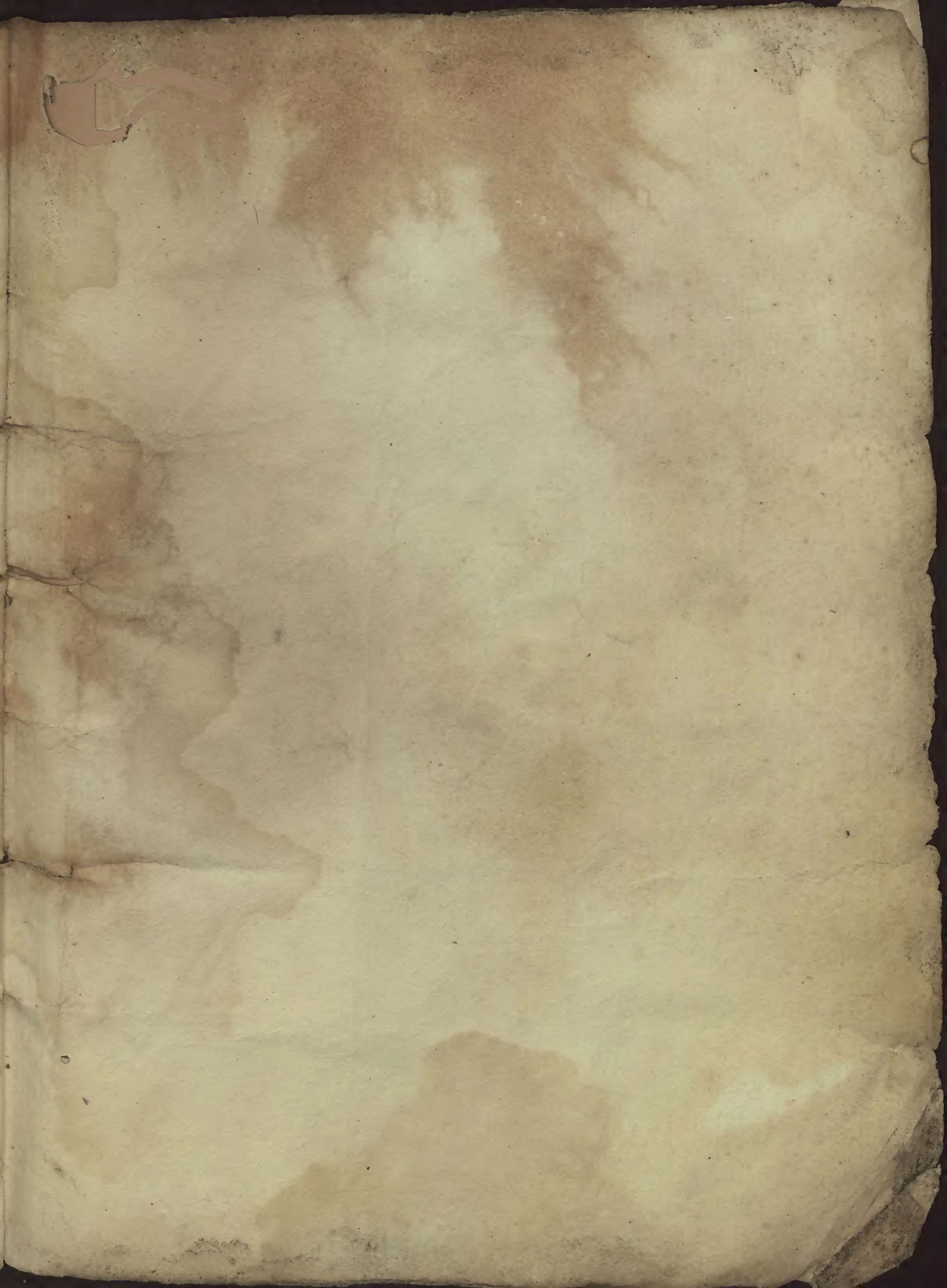

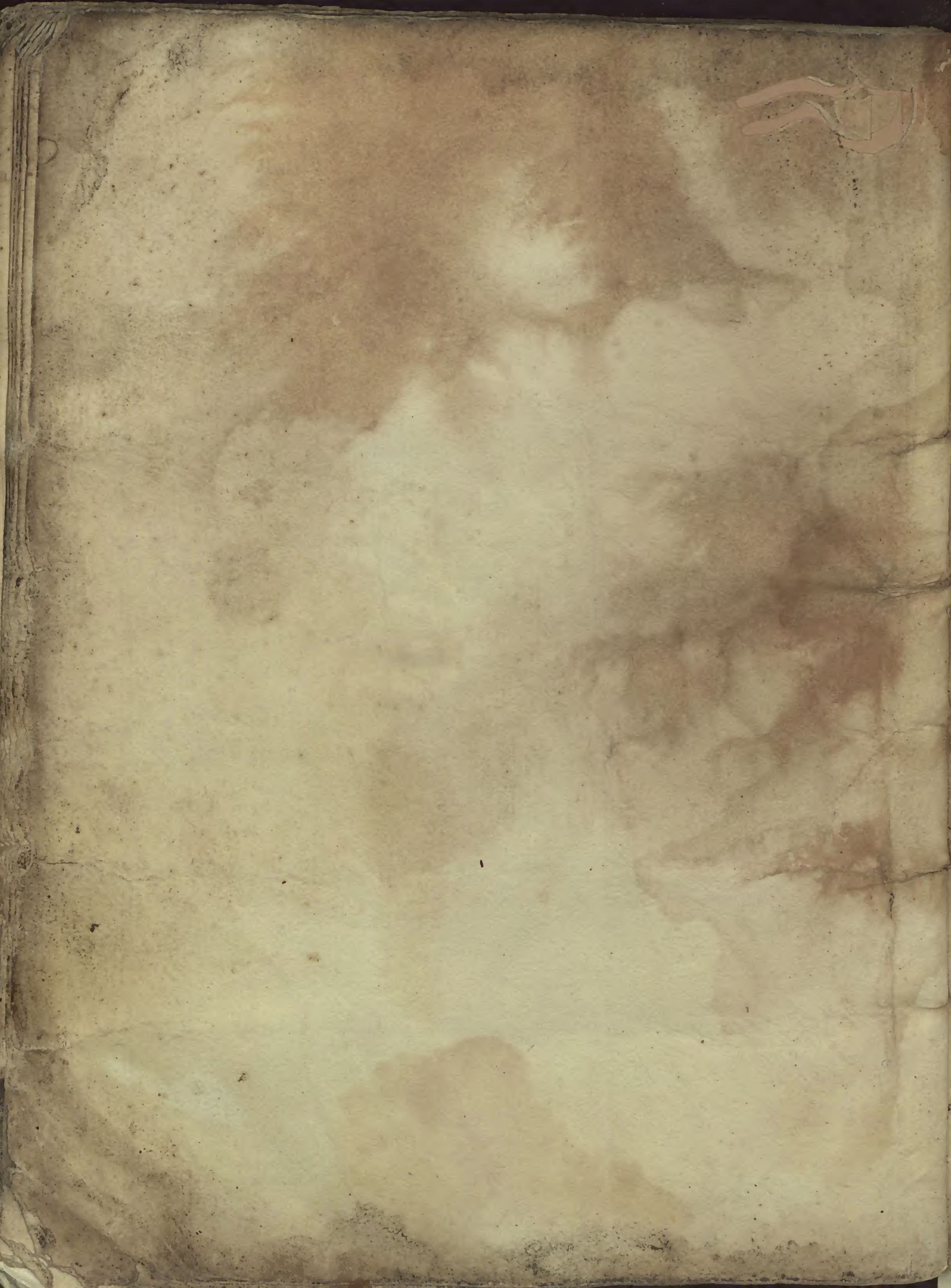
[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely a historical or religious document.]

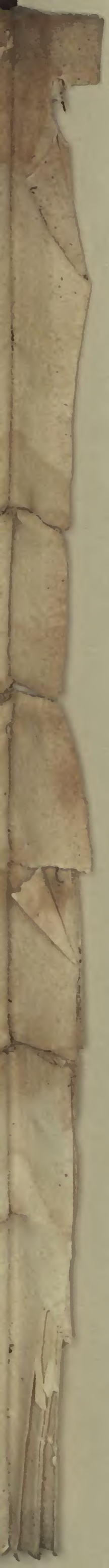

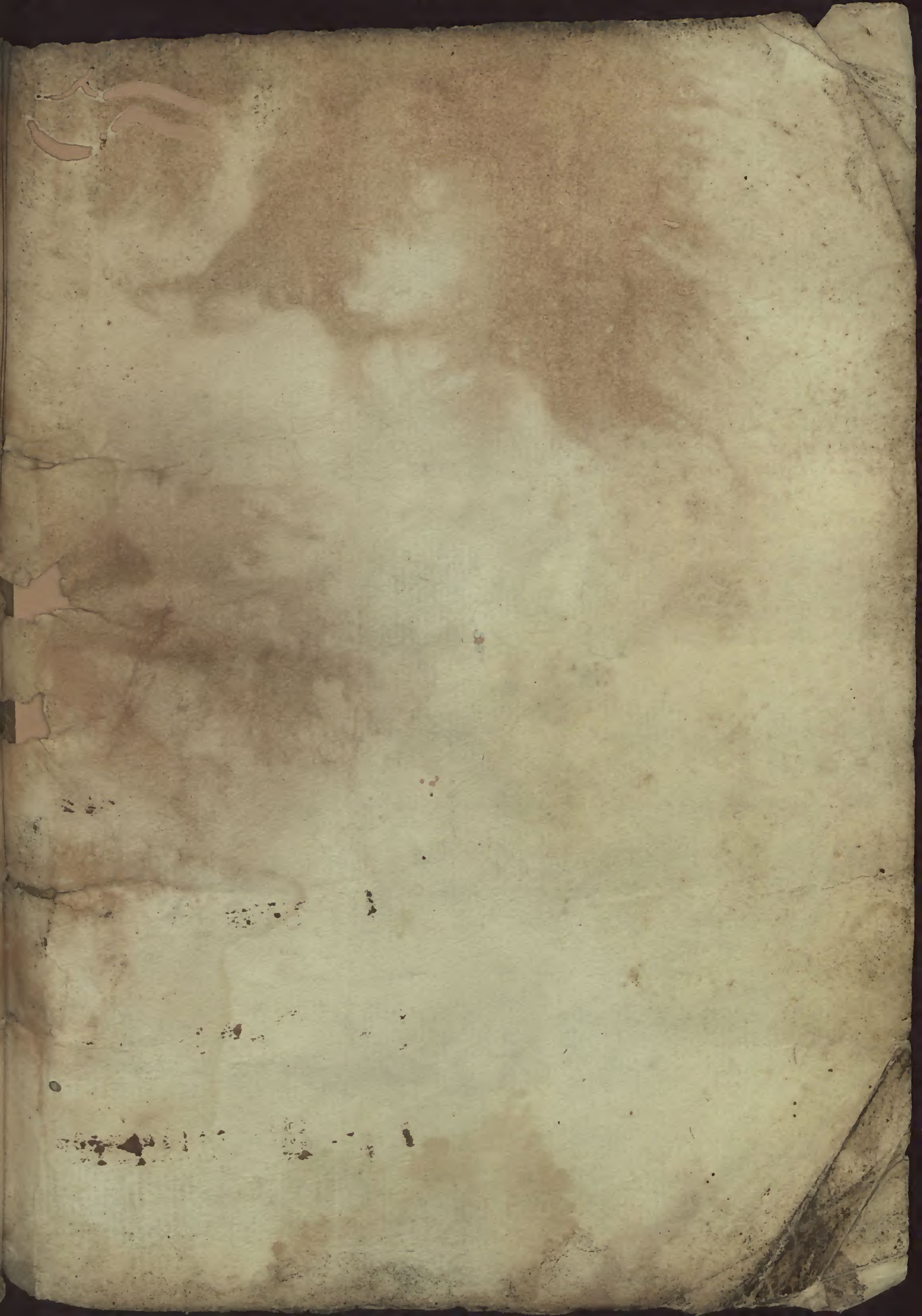

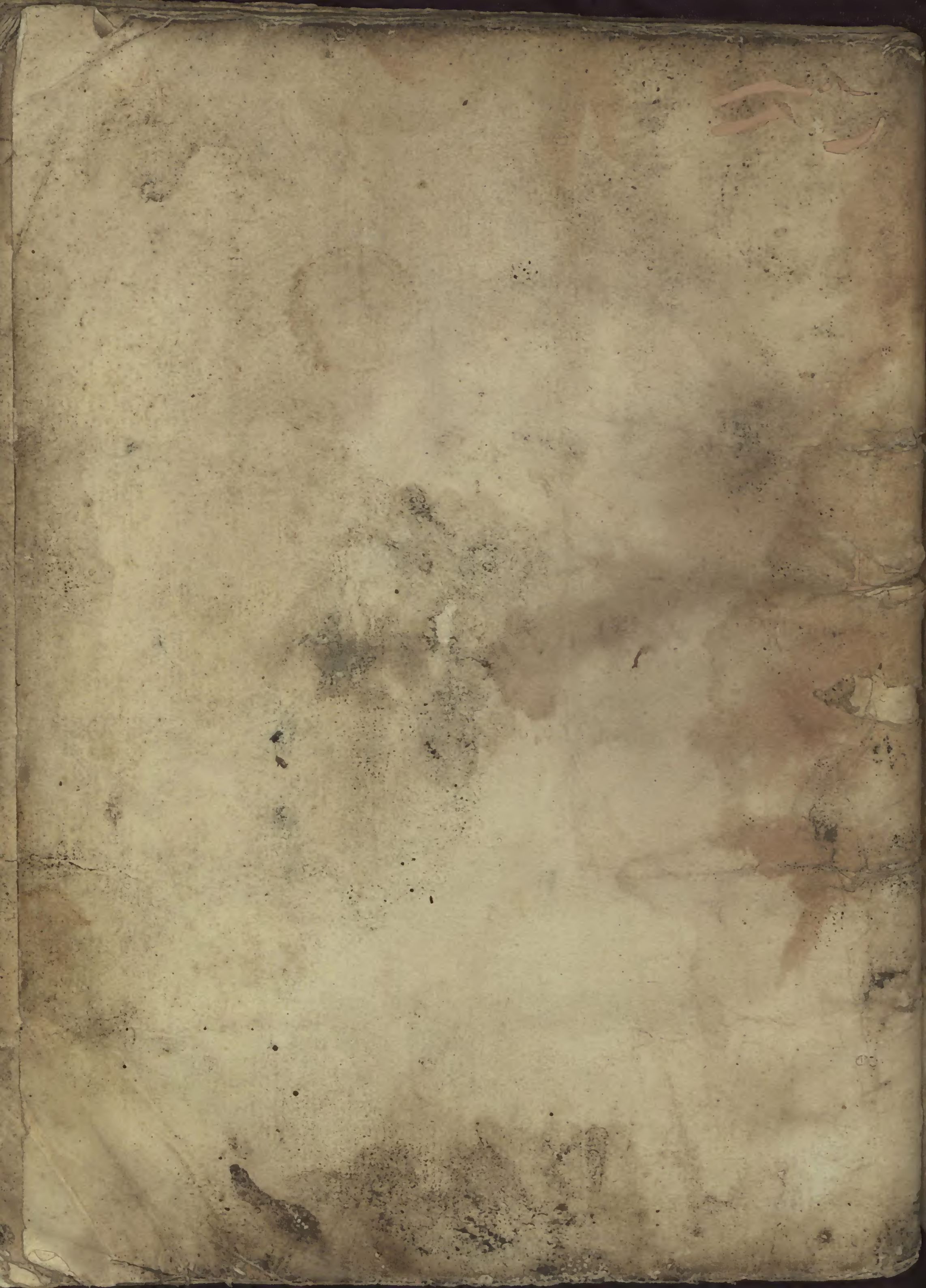

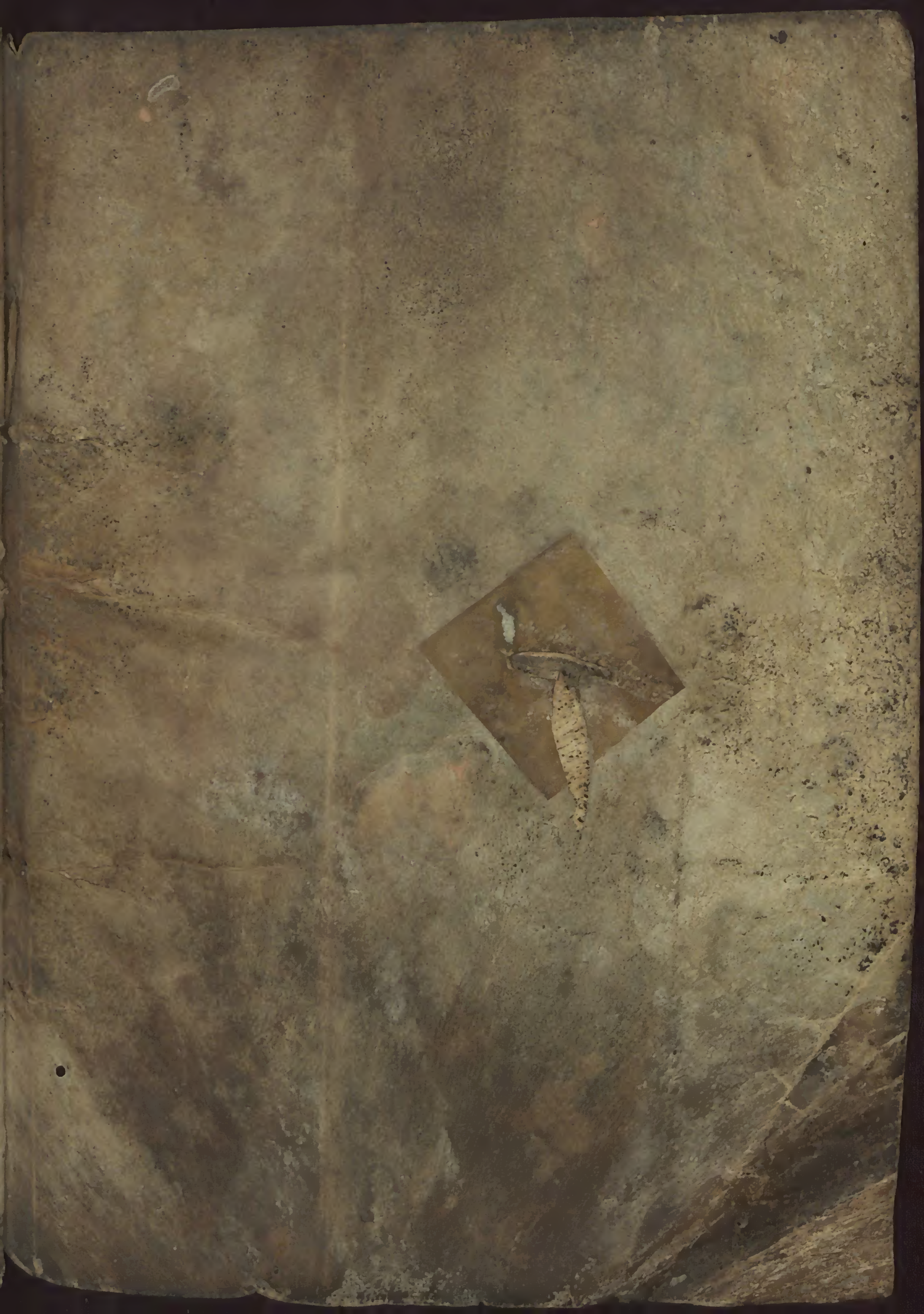

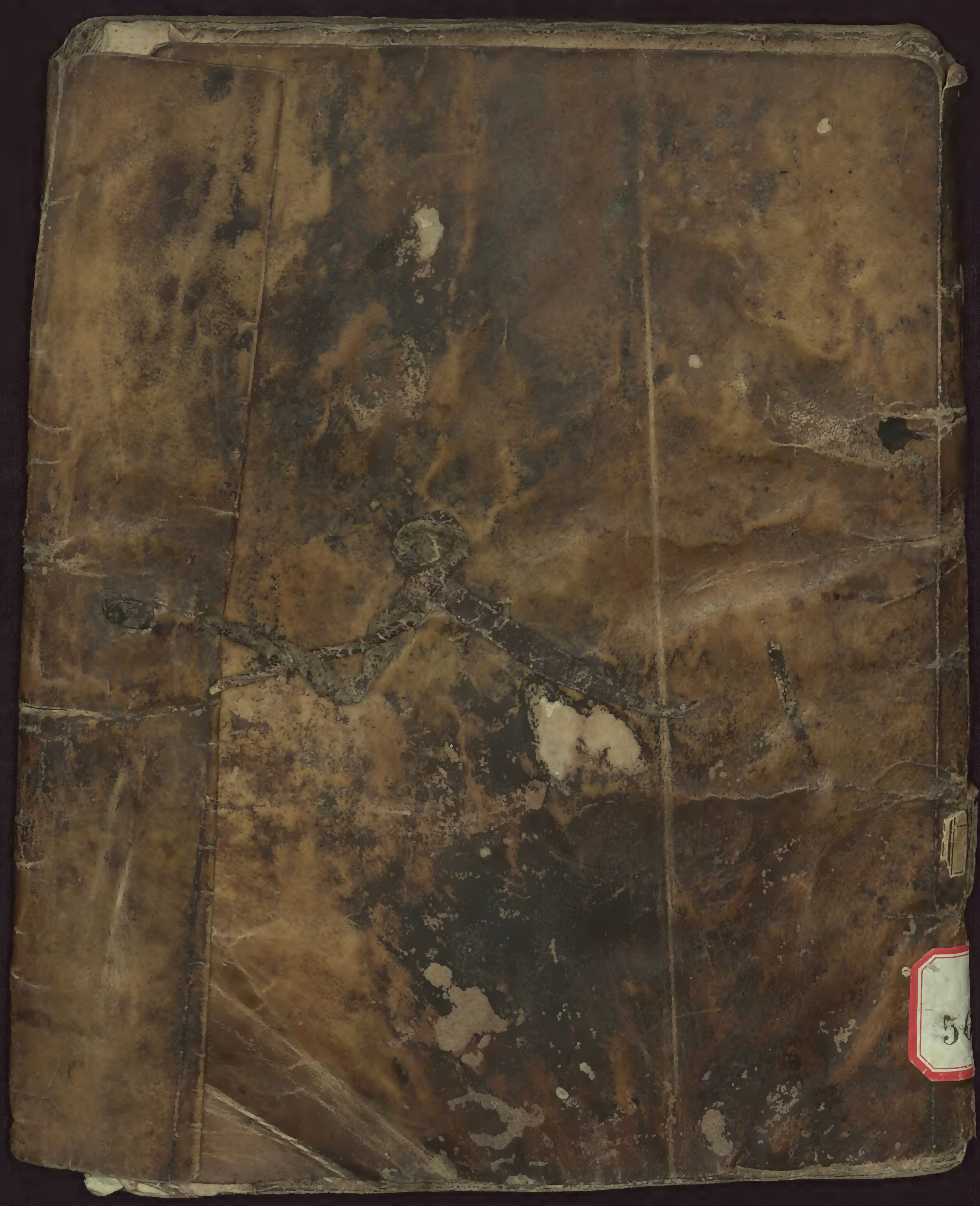

50